

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa B. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 7 lutego 2024 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach
z dnia 6 lipca 2022 r., sygn. akt XI Pa 51/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego kwotę 240 zł
(dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 6 lipca 2022 r., XI Pa 51/22, oddalił apelację powoda B. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Chorzowie z 23 listopada 2021 r., V P 149/20, oddalającego powództwo skierowane przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę i przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach oraz odrzucił apelację w części dotyczącej wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

Powód wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną zaskarżając ten wyrok w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona oraz powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W ocenie Skarżącego oczywistość skargi wynika bezpośrednio z faktu, że Sąd Okręgowy dokonał rozstrzygnięcia w sprawie całkowicie niezgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego i w sposób, który narusza podstawowe zasady stosowania prawa. Dodatkowo sformułował następujące zagadnienia prawne: 1/ Czy korzystanie z obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego przez pracownika i w okresach w których niezdolność do pracy nie przekraczająca terminu o którym mowa w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. spowodowana chorobą może stanowić uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę na podstawie art. 30 § 1 pkt 2, art. 30 ust. 4 w związku z art. 45 § 1 k.p. skoro ustawodawca w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. dopuszcza rozwiązanie umowy o pracę dopiero po przekroczeniu 9 miesięcy (12 miesięcy) niezdolności do pracy i to bez wypowiedzenia?, 2/ Czy wypowiedzenie przez pracodawcę umowy o pracę pracownikowi z przyczyny skorzystania z ubezpieczenia chorobowego w okresie nie przekraczającym 9 miesięcy (12 miesięcy) o których mowa w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. stanowi wypełnienie przez pracodawcę przesłanek o których mowa w art. 8 k.p. i pracodawca jednocześnie dopuszcza się dyskryminacji pracownika ze względu na stan zdrowia?, 3/ Czy przestrzeganie przez pracownika prawa powszechnie obowiązującego ustanowionego na podstawie Konstytucji RP a naruszającego zasady współżycia społecznego i akty prawa wewnętrznego wydanych przez pracodawcę na podstawie art. 9 k.p. może w ogóle stanowić uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę na podstawie art. 30 ust. 4 w związku z art. 45 § 1 k.p.?, 4/ Czy pracodawca na podstawie uprawnień wynikających z Kodeksu pracy i aktów prawa wewnętrznego w ogóle posiada na gruncie ustawy o radcach prawnych uprawnienia do władczej ingerencji w uprawnienia radców prawnych gwarantowane w ustawie o radcach prawnych, w tym w zakresie czasu pracy, o którym mowa w art. 18 i prawie pozostawania w kilku stosunkach pracy, o którym mowa w art. 17 ustawy w drodze jednostronnego wypowiedzenia lub modyfikacji ich stosowania w stosunku pracy z radcą prawnym?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której

naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Natomiast istotnym zagadnieniem prawnym może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać realne i poważne trudności, mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, na tle której zostało sformułowane, a także innych potencjalnych lub toczących się spraw. Skarżący powinien w tym przypadku przedstawić pogłębioną argumentację. Zagadnienie prawne nie może odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17, LEX nr 2497689; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, LEX nr 2486162; z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17, LEX nr 2495968). Powinno ono zostać sformułowane na tle dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny, tak aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się wyłącznie do samej subsumpcji stanu faktycznego i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 października 2023 r., I CSK 4205/22, LEX nr 3621672, i z 16 listopada 2023 r., I CSK 3355/23 LEX nr 3630944).

Sformułowanych przez skarżącego zagadnień prawnych nie można uznać za istotne, albowiem opierają się na subiektywnej ocenie przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, którego wynik nie może być kwestionowany w postępowaniu kasacyjnym. W rzeczywistości Skarżący zmierza do zwalczania poczynionych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż wynikający z art. 45 § 1 k.p. wymóg zasadności wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony implikuje ustanowienie z mocy art. 30 § 4 k.p. obowiązku wskazania przez pracodawcę w

pisemnym oświadczeniu woli o rozwiązaniu stosunku zatrudnienia przyczyny owego wypowiedzenia. Wskazanie tejże przyczyny lub przyczyn przesądza o tym, iż spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w ich granicach. Okoliczności podane pracownikowi na uzasadnienie decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca pozbawiony jest możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością wypowiedzenia umowy (wyrok Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2010 r., II PK 306/09, LEX nr 602696). Pracodawca nie wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 30 § 4 k.p. wówczas, gdy albo w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia, albo kiedy wskazanie przyczyny jest pozorne w tym znaczeniu, że jest ona niedostatecznie jasna, konkretna, a w rezultacie niezrozumiała dla pracownika i niepoddająca się weryfikacji w postępowaniu sądowym. W sprawie niniejszej pracodawca przedstawił kilka przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę i w ocenie Sądu odwoławczego każda z nich okazała zasadna. Należało zatem przyjąć, że pozwany wskazał jakie konkretne działania czy zaniechania powoła spowodowały, że podjął decyzję o zakończeniu z nim współpracy. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest zaś związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Ocena zasadności rozwiązania stosunku pracy w tym trybie powinna być dokonywana z uwzględnieniem słuszych interesów obydwu stron oraz celu, treści i sposobu realizacji tegoż stosunku, a inne okoliczności, wprawdzie dotyczące pracownika lecz mające charakter osobisty bądź rodzinny, mogą w wyjątkowych przypadkach stanowić podstawę uznania wypowiedzenia za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (uchwała pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu najwyższego z 27 czerwca 1985 r., III PZP 10/85, OSNCP 1985, nr 11, poz. 164). Wypowiedzenie umowy o pracę uważa się za nieuzasadnione, jeżeli nie jest podyktowane potrzebami pracodawcy ani niewłaściwym wywiązywaniem się pracownika z obowiązków, jego niełojalnością czy zachowaniem podważającym zaufanie do jego osoby, a wynika jedynie z arbitralnych decyzji i subiektywnych uprzedzeń podmiotu dokonującego zwolnienia

(wyroki Sądu najwyższego: z 10 listopada 1998 r., I PKN 434/98, OSNP 1999, nr 21, poz. 688 i z 25 listopada 1997 r., I PKN 385/97, OSNP 1998, nr 18, poz. 538).

Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca. Ponadto wypowiedzenie umowy o pracę jest natomiast zwykłym sposobem rozwiązania stosunku pracy, a pracodawca ma prawo do doboru pracowników, którzy będą spełniać jego oczekiwania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 98 § 1 k.p.c.

[mc]

[ms]